

Nepriklausomo eksperto išvados ir nuomonės spaudos puslapiuose apie Minijos kaime iškirstus medžius

2010-07-16

Šilutės rajono savivaldybės administracija gavo [eksperto išvadą dėl Minijos kaimo želdinių pašalinimo teisėtumo. Pateikiame ją:](#)

Apie Minijos kaimą rašė spaudoje:

„Pamarys“ 2010 birželio 22 d. Edmundas MIELIULIS „Minijos kaime tebeskaičiuoja kelmus“

„(...)Papašytas pakomentuoti situaciją Minijos kaime dr. Julius Bačkaitis (LR Aplinkos ministerijos želdinimo ir želdynų priežiūros konsultantas, miškininkystės mokslų daktaras) kalbėjo, kad matuodamas medžių kelmus kokių nors ypatingų nusižengimų dėl šio kirtimo kol kas neįžvelgė. Medžiai iškirsti laikantis 2008 m. aplinkos ministro patvirtinto „Saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo tvarkos aprašo“. Anot dr. J. Bačkaičio, ko gero, ant pylimų šlaitų augantiems medžiams kirsti jokių leidimų nereikėjo. Jis žino, kad kaimo bendruomenė susirinkime neprieštaravo tų medžių kirtimui, susirinkimo protokole net nurodyta, kiek kokių medžių bus iškirsta.“

Prie komisijos narių priėjęs savo nuomonę išsakė ir vietos gyventojas Viktoras Jakumaitis. „(...)Anot jo, dauguma senesnių šio kaimo gyventojų pritarė tam, kad pylimai pagražėtų. Jis sakė prisimeną iš vaikystės, jog prie upės krantų daug medžių nebuvo, kad šie netrukdytų prie kranto priplaukti žvejų laivams ir valtims. Savaime išaugę medžiai gadina pylimą, kuris po kiekvieno potvynio yra.

Pasak V. Jakumaičio, triukšmą kelia tie žmonės, kurie čia atvyksta iš didžiųjų miestų tik papramogauti ir pailsėti. Jie nevaikšto pylimais rudenį, kai jis virsta klampyne, nebūna ankstyvą pavasarį, kai gyventojų sodyboms iškyla realus pavojus būti užlietoms vandeniui. Viktoras matė sutvarkyto pylimo projektą ir yra įsitikinęs, kad jis tinka – bus grįsti apšviesti takai, patogios vietos laivams priplaukti. Anot jo, Minijos kaimas ir toliau masins turistus.“

„Pamarys“ 2010 birželio 18 d. Edmundas MIELIULIS „Medžių gynėjų prie Šyšos susirinko nedaug“

Straipsnyje rašoma apie akciją „Išsaugokim Šyšos pakrantės medžius“

„(...) Prie upės atėjęs ilgametis šilutiškis mokytojas Anatolijus Žibaitis sakė, kad upės senvagės tvarkymo darbai ir pakrančių gražinimas yra šaunus dalykas. Jis įsitikinęs, kad tokie darbai tik pagražins miestą, padarys jį patrauklesniu ir šilutiškiams, ir miesto svečiams. Anot pedagogo, medis – medžiui nelygu. Juk niekas neskuba naikinti 1930 metais paties Hugo Šojaus iniciatyva sodintų medžių prie Šilutės seniūnijos, nors jiems jau 80 metų. Mokytojas prisiminė ir kitus medžius – kaštonus, liepas, gluosnius, kurių mieste nebeliko – jie buvo iškirsti platinant gatves, statant įvairius statinius. Jam taip pat nepatinka, kaip genėjami miesto medžiai, atmetinai atliekami darbai darto miesto grožį. A. Žibaičio žodžiais, ant upės krantų medžių niekas nesodino, jie išaugo savaime ir darto upės šlaitus.

Tad ar visi jie turėtų išlikti?“

„Šilokarčema“ 2010 m. birželio 15 d. Stasys BIELSKIS „Europos milijonai sukiršino Minijos kaimą ir valdžią“

„Kintų seniūnas: vertinti kas atsitiko turėtų teisėsauga

(...) – Jeigu mes iš tikrųjų esame pilietinė visuomenė, turėtume drąsiai sakyti: nesutinku, nesuprantu, nenoriu – arba priešingai. Dabar ne laikas kalbėti apie tai, kad kažkas buvo neteisinga. Tas žmonių balsavimas komisijai nebuvo reikalingas, bet jo reikėjo kaip visuomenės pritarimo, nes dėl medžių šalinimo tebuvo tik kelios replikos. Buvo pasakyta, kad medžius nuo pylimų galima šalinti be jokių leidimų, todėl ir rimtesnių diskusijų dėl to nekilo.

(...) Kiekvieno žmogaus nuomonė yra svarbi, ir į ją reikia įsiklausyti. Seniūnas nematęs nieko blogo, kad buvo daroma tokia akcija („Aš tikrai myliu Lietuvą!“) – buvo išreikšta pilietinė nuomonė, o tai yra normalus procesas.

Dabar griūva visos mano darbotvarkės, nes pakelta lyg tai nusikalstamos veiklos banga nelabai atitinka tikrovės. Savivaldybės administraciją buvau išpėjęs, kad taip gali atsitikti, ir todėl norėjau, kad viskas būtų viešinama. Nes prisiimti atsakomybę keturiems žmonėms (Šilutė rajono savivaldybės administracijos Želdynų ir želdinių apsaugos bei priežiūros komisijai) būtų tas pats kaip save nulinčiuoti. Mes morališkai jautėmės kur kas saugesni, kada buvo pačių žmonių pritarimas. Jeigu kažkas neišsakė savo nuomonės, o paskui kategoriškai atsiribojo, tai nėra pilietiškumo pavyzdys. Jau tada, pjaunant medį, galėjo sakyti: nupjaukit man kojas, bet medis stovės. Bet visi žiūrėjo pro kaltų ieškojimo prizmę. Noras buvo sutvarkyti krantinę, o ne įsisavinti lėšas. Ir kad būtų galimybė gyventi saugiai, - teigė Kintų seniūnas A. Kližentis.“

„Šilutės naujienos“ 2010 birželio 10 d. Skirmantė GALVYDĖ „Šilutiškiai išgarsėjo kaip gamtos naikintojai“

„(...) Iš pradžių pritarė vėliau pasipiktino

Dešiniajame Minijos krante gyvenantis Rimantas Cirtautas pripažino dalyvavęs gegužės mėnesį vykusiame projekto pristatyme ir pritaręs projektuotojų planams šalinti nuo pylimo medžius. Tačiau dabar sako, jog nesitikėjęs, kad medžių pjovimas bus toks skausmingas dalykas. (...) Bet čia pat pripažįsta, jog neišsivaizduoja kaip būtų galima sutvarkyti pylimus ir įrengti krantines, jei tokie galingi medžiai liktų ant sankasos ar prie pat vandens.

Dar R Cirtautas, prieš 7 metus Minijos kaime įsigijęs seną sodybą ir ją sutvarkęs, išvelgia blogybę, kad iškirtus želdynus, atsivėrė ir Minijos kaimo piktžaidės – apleistos sodybos. Ar ši priežastis turėtų stabdyti numatytus darbus, p. Rimantas negalėjo atsakyti.

Kirtimai neišvengiami

Porą dešimtmečių Minijos kaime gyvenantis Jonas Bulavinas irgi supranta, kad įgyvendinus projektą gyventojams bus žymiai saugiau gyventi. Jis sako, kad pavasariais šeima su nerimu stebi kylantį upės vandens lygį – kartais atrodo, kad vanduo vos laikosi nepersiliejęs per pylimą. „Aišku nauji pylimai ir tvirta krantinė bus mūsų saugumo garantas. Juk jau daug metų niekas nesirūpina nei pylimų priežiūra, nei upių vagų gilinimu. Dabar bent baimės bus mažiau“ – sako jis.

Tačiau neslepia, kad širdį tikrai skauda dėl sunaikintų beržiukų, pušaičių, kuriuos maždaug prieš 15 metų pats pasodino ant pylimo. Sako, nežinojęs kad ant pylimo medžius draudžiama sodinti.

Pakitęs įprastas kaimo vaizdas nenudžiugino ir J. Bulavino kaimo turizmo sodyboje poilsiaujančių svečių. Verslininkas sako, kad plikos upės pakrantės dabar tiesiog akį rėžia. Tačiau mano, kad tokie darbai norint sutvarkyti pylimus, įrengti naujas krantines ir taip apsaugoti kaimą nuo vis dažnėjančių ir didėjančių potvynių, buvo neišvengiami.

Kitoje Minijos pusėje gyvenantis ir kavinę „Mingės egzotika“ turintis verslininkas Stasys Petrošius verkšlentojams nepitaria – jis neabejoja, kad pylimai tvarkomi taip, kaip yra būtina. Jis nemano, kad reikėjo išsaugoti net ir didelius juodalksnius, augusius šalia pylimo, netoli jo sodybos. Jo nuomone, pasiryžus dideliam projektui, gavus nemažą finansavimą, reikia pasistengti susitvarkyti kuo geriau. S. Petrošius sako, kad dauguma didžiųjų medžių buvo menkos vertės – jų kamienai pradėję gesti, išdeginti vandalų.“

„Šilutės naujienos“ 2010 m. birželio 17 d. Simona PUŽAITĖ, Skirmantė GALVYDĖ
„Protestuotojai gelbsti medžius pašyšyje“

Straipsnyje rašoma apie akciją „Aš tikrai myliu Lietuvą“

„Gyvenimą reguliuoja atėjūnai

Kitoje upės pusėje piketuojantys kaimo gyventojai plakatais išreiškė kitą poziciją: „Mes - už šviesų rytojų ir naujas krantines.“ „Šilutės naujienų“ duomenimis, gyventojai ruošiasi rašyti peticiją Prezidentei Daliai Grybauskaitei, teigdami, jog atėjūnai reguliuoja jų gyvenimą, nepatyrę potvynių pavojų, ir dėl sukkelto triukšmo krantinės gali būti nebesutvarkytos.

Anot gyventojų, didžioji dalis iškirstų medžių buvo menkaverčiai, supuvę, krantines supo brūzgynai, kurių neturi būti ant pylimų. Jie nemano, jog naujos krantinės ir sutvirtinti pylimai sunaikins kaimo veidą ir unikalumą, dėl kurio čia važiuodavo turistai.

Triukšmadariai valdo

Praėjusią savaitę Minijos kaime neoficialiai lankėsi Klaipėdos apskrities viršininkas Arūnas Burkšas. Anksčiau jis daug metų yra dirbęs Neringos savivaldybėje ir prisidėjęs, kad Neringoje būtų optimalus gamtos apsaugos ir žmogui patogios infrastruktūros santykis.

Vertindamas situaciją Minijos kaime, A. Burkšas apgailestavo, kad situaciją valdyti ėmėsi triukšmadariai. Jo nuomone protestuotojams ne taip svarbu, dėl ko triukšmauti, jiems svarbu tik pats procesas. Juk už galimas protestų pasekmes atsakyti konkrečiai nėra kam, o rizika prarasti Savivaldybės daugelio darbuotojų darbu iškovotą ES paramą būsimam projektui – didelė.

Pasak A. Burkšo, Minijos upės pakrantes juosia apsauginiai pylimai, ir apmaudžiausia, kad nei tie pylimai, nei krantinės daugelį metų nebuvo prižiūrėtos taip, kaip dera – ant tokių hidrotechninių statinių neturi būti jokių medžių ir krūmų. Įmonė, eksploatuojanti ir prižiūrinti tokius statinius, nepajėgia visko sutvarkyti taip, kaip turi būti, nes negauna reikiamo valstybės ir Savivaldybės finansavimo.

A. Burkšas ragina tiek Minijos kaimo žmones, tiek žmones sunerimusius dėl iškirstų medžių susilaikyti nuo neapgalvotų veiksmų ir atsižvelgti į prioritetą, kad turime būti tvarkingi, saugoti ne tik gamtos turtą, bet ir žmonių rankomis sukurtą aplinką.“

V. Pozingis: Mingės gyventojai nenori gerovės

Publikuota: 2010 birželio 15 Kategorija: [Aktualijos](#), [Iš'spaudos](#)

V. Pozingis. (silutesetazinio.lt archyvo nuotr.)

Mingės kaime nerimstant aistroms dėl iškirštų medžių, Šilutės rajono meras Virgilijus Pozingis stebisi, kad lietuviškosios Venecijos gyventojai nenori, jog būtų investuota į jų pačių gerovę, ir tikina, kad iškirsti medžiai niekuo nesusiję su planuojamu krantinių sutvarkymu.

Atsiriboję nuo pastarosiomis dienomis Mingėje verdančių emocijų, gal galėtumėte paaiškinti, kas ten vyksta?

Pirmiausia reikia akcentuoti, kad visiškai be jokio pagrindo į vieną vietą buvo suplakti du skirtingi dalykai: išpjauti medžiai ir krantinių tvarkymas.

Tiesiog taip sutapo, kad šiemet mes pagaliau radome lėšų iškirsti ant pylimų augančius medžius, kurie ardė hidrotechninį statinį. Ant pylimų medžiai augti negali. Pylimai yra valstybės turtas, savivaldybė tik jį prižiūri. Valstybė turi skirti lėšų pylimams tvarkyti, tačiau jų nepakanka, dėl to jie ir apaugo menkaverčiais medžiais.

Jei jie menkaverčiai, kodėl žmonės taip sujudo?

Man dėl to labai keista, nes su bendruomene buvo apie tai kalbėta ir niekas nesipriešino. Pažiūrėkite, kur gražiai sutvarkyta sodyba Mingės kaime, šalia nėra jokių medžių. Žmonės patys nori, kad upe plaukiantys turistai matytų gražias jų sodybas. Kai iškirto medžius, – atsivėrė nesutvarkytos sodybos, gal jų šeiminkams tai ir nepatiko. Bet jei jau gyvenate vadinamojoje Venecijoje, gal reikėtų apsitvarkyti.

Jūs tikinate, kad medžių iškirtimas visiškai nesusijęs su planuojamu krantinių tvarkymo projektu, kuris turėtų būti finansuojamas iš Europos Sąjungos lėšų?

Tai du absoliučiai skirtingi dalykai. Nežinau, kam čia buvo naudinga juos suplakti į vieną. Gal tai politiniai žaidimai? Kad reikia tvarkyti krantinę Mingės kaime, parodė ir šis pavasaris, kai ledų sangrūdos vos neišlipo į krantą.

Taip pat melagingos žinios, kad pagal projektą Mingės krantinės bus betoninės. Planuojama krantinių kraštą sutvirtinti ekologinėmis medžiagomis, šlaitas bus apsodintas veja, o pylimo viršuje bus nutiestas dviračių takas. Panašiai pylimus už ES lėšas jau esame sutvarkę Rusnėje ir Juknaičiuose. Netgi svarstoma galimybė, kad dviračių tako danga ties kiekviena sodyba skirtųsi – kad nebūtų nuobodi ištisa asfalto danga. Visas šis projektas turi būti finansuojamas iš ES lėšų ir atsieis per 6 milijonus litų. Paskaičiuota, kad į kiekvienos prie krantinės esančios sodybos aplinką būtų investuota po 160 tūkst. litų. Medžiai bus atsodinti, bet kitose vietose, ne ant pylimo – o ten, kur jiems vieta. Bet jei gyventojams nereikia šio projekto ir tokių investicijų, tegul raštu parašo, galėsime šį klausimą svarstyti. Mes rasime, kur kitur panaudoti šias lėšas.

Mingės gyventojai dabar jaučiasi likę aklavietėje: medžius iškirto, o pinigai iš ES fondų “nuplauks” ir krantinės liks nesutvarkytos.

Kodėl jie turi “nuplaukti”? Sutartis su ES lėšų paskirstymą prižiūrinčia agentūra jau pasirašyta. O kad lėšos nebus skirtos dėl iškirštų medžių, – nesąmonė, nes šie du dalykai niekuo nesusiję.

Skaičiuojama, kad iš viso iškirsti 237 medžiai, o žala gamtai siekia apie 100 tūkst. Lt. Šia istorija jau ėmė domėtis Klaipėdos apygardos prokurorai.

Taip, bandoma traktuoti, kad medžiams kirsti reikėjo leidimo, bet pagal įstatymus jo nereikėjo, nes pylimas yra hidrotechninis statinys ir ant jo medžiai ir krūmai negali augti. Manau, kad aplinkos ministras tai žino. Nemaža dalis vadinamųjų medžių buvo krūmokšniai. Galų gale paskutinį vertinimą gali priimti tik teismas.

Sąžinė negraūžia nė dėl vieno nukirsto medžio?

Abejonė buvo tik dėl vieno uosio, tačiau nuspręsta ir jį pašalinti, nes nėra jokių garantijų, kad vieną dieną jis neužvirs ant prabangios jachtos ar milijono verto namo. O kas tada turės atsakyti – Šilutės rajono savivaldybė? Gali būti, kad dalis tų medžių būtų išvirtę per savaitgalį siautusius vėjus ir būtų pridarę daugybę žalos.

Už

Algirdas AUŠRA, turi Mingės gyvenvietėje sodybą: “Žmonės buvo informuoti iš anksto ir nesipriešino”

Man keista tai, kad susirinkimo metu, kai visi gyventojai buvo informuoti apie naujas krantines ir apie tai, kad reikės iškirsti medžius, – nė vienas nesipriešino ir sutiko. Tuomet net nuskambėjo frazė: “Dėl naujų krantinių reikia pakentėti”. Bet dabar, kai projektą pradėjo vykdyti, – tie patys gyventojai sukilo. Sunku pasakyti, kokių interesų vedami jie tai daro. Gal vieniems reikia reklamos, kiti galbūt turi savų interesų, kad neišgriautų jų priepilaukų, tretiems gal tikrai medžių pagailo. Bet juk tie medžiai menkaverčiai – gluosniai ir juodalksniai, kurie labai greitai atauga. Be to, – daugelis jų išdygo tik dėl to, kad pylimai buvo apleisti. Juk ant pylimo negali augti jokie medžiai. Tai yra techninis įrenginys, kurio negali ardyti medžių šaknys. Bet žmonės priprato ir jiems atrodo, kad šitaip ir turi būti. Čia panašiai, kai visi džiaugiasi, kad Trakų pilis medžiais apaugusi. O juk istoriškai pilis atlikdavo gynybinę funkciją ir aplink ją jokie medžiai negalėjo augti. Ir tik kai jos buvo apleistos, – gamta padarė savo darbą.

Mažosios Lietuvos kraštas yra unikalus tuo, kad čia senovėje gyvenę žmonės buvo labai pragmatiški – jie lygino, sausino, griovė be jokio gailėsčio. Dėl to ir ištraukė kaimą iš vandens.

Prieš

Aida PEČELIŪNIENĖ, Mingės gyventoja: “Juk normalu gailėtis nukirsto medžio”

Mingės gyventojai dabar pateko į aklavietę. Valdžia kirsdama medžius viską darė neteisėtai, dėl to gali būti sustabdytas finansavimas ir projektas nebebus įgyvendintas. Liksime ir be medžių ir be naujų krantinių. Negana to, Mingės gyventojai liks kalti, kam pradėjo kelti bangas. Juk atrodo taip normalu, kad žmonės gailisi nukirstų medžių, gailisi juose buvusių paukščių lizdų. Nors juos ir reikia kirsti, bet gailėtis nuo to juk nesumažėja. Be to, pačių Mingės gyventojų tėra vos 20, bet juk čia laivais praplaukia šimtai žmonių, kurie taip pat matė, kad medžiai kertami. Mingė nėra vien mūsų, ji yra visos Lietuvos. Mes buvome informuoti, kad kirs medžius, kurie supuvę, bet kai pradėjo kirsti visus iš eilės ir dar be leidimo, negalėjome tuo patikėti. Be to, mes nesame

suinteresuoti, kad Mingėje būtų didžiųjų laivų uostas, nebent pramoginių laivelių. O medžius mes atsodinsime, kad ir už savo lėšas.

Inga ŠARAKAUSKĖ, Mingės gyventoja: “Negi tam, kad gautum 6 milijonus, reikia naikinti kaimą?”

Mingės gyventojai nori, kad tokie projektai būtų svarstomi viešai. Dabar išeina taip, kad projektai vykdomi buldozerių principu. Negi tam, kad gautum 6 milijonus, reikia naikinti kaimą? Kol iškirto medžius, važinėjo sunki technika, vietomis išdraskė pylimus. Jei finansavimas užstrigs, – pylimų niekas nesutvarkys ir potvyniai nuplaus kaimą. Todėl dabar labiausiai norime, kad darbai tęstųsi toliau ir projektas būtų atliktas iki galo.

Edita Gudavičė, [„Vakarų ekspresas“](#)

Komunikacijos skyrius